De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 56. KAAPSTAD, MAANDAG, 26 APRIL 1886. NO. 4,726.

MEUBELEN
EUBELEN
EUBELEN

DE GROOTSTE VOORRAAD IN
ZUID AFRIRA,
SUPERIEUR KOLONIAAL GEMAAKTE,
De beste waarde voor het geld in de Kolonie.

D. ISAACS & Co.

VOORKAMER SETS—Elegantie en Sterkte Vereenigd

D. ISAACS & Co

BETKAMER SETS—Massief en Substantieel.

D. ISAACS & Co.

SLAAPKAMER SETS—Van verschillende Houtsoorten en Patronen.

D. ISAACS & Co.

LEDIKANTEN—Onvergelijkelijk in qualiteit en Prijs.

D. ISAACS & Co.

TAPIJTEN—Axminster, Brusselsche, Tapijtwerk, Kidderminster enz., de laatste Modes en Kleuren.

D. ISAACS & Co.

OVERTREKSELS VOOR MEUBELEN—Zijden, met figuren, Tapijtwerk, Cretonnes, Repps, Pluis, enz. de Nieuwste Patronen.

D. ISAACS & Co.

Het Goedkoopste Handelshuis voor Meubilair, IJzerwerk, Porcelein Goed, Aardewerk, Glaswerk, Messenwaren, Bleetwaren en alle andere Huishoudelijke Benoodigdheden.

D. ISAACS & Co.

Alle Artikelen zijn in duidelijke Cijfers gemerkt, tegen Netto Prijzen, voor Contant.

VERTOONKAMERS:

86, 88, 90 en 92 Langemarktstraat, Kaapstad.

Geïllustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag postvrij toegezonden.

PLOEGEN EN KORENMOLENS.

Nu ontscheept ex "CLAN FRASER" en "NICOLAI":

Hornsby's, Howard's en Ransome's Braak-, Algemeene en Omslag Ploegen en toebehooren
Eggen, 7½ tot 10 voet wijd, en van 120 tot 100 lb. ieder.
Amerikaansche en Zweedsche Ploegen.
Scharen, 0.00, B 1, A 2, 19, 20, 21, 23, 25, 26, 55, 75.
Bussen, "Slades," "Breasts," Bouten en Moeren en Wielen.
R. Hornsby's en Zonen Beroemde Stalen Disc Kouters.
Bartord & Perkins, Nicholson & Tumers, Stalen en Fransche Burr Steenen, Korenmolens zullen van 6 tot 8 bushels per uur malen. Voor Water of Stoomkracht, kompleet opgerigt door Machinisten van ondervinding tegen Billijke Prijzen.—In 't Groot en Klein

JAMES ROBERTSON,

IJzer- en Hardewaren Magazijn,

PLEINSTRAAT, KAAPSTAD.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den Heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vele gevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed, pijn in de leuden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst, droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voortkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN KENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, hoek van Bree- en Kortemarktstraten, Kaapstad.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel dat andere mengsels niet bezitten.

GEORGE FINDLAY & CO.,

BIEDEN NU AAN

TEGEN VERMINDERDE PRIJZEN:

BLADKOPER, Deksels en Bodems voor Koperen Distilleerketels, Koperen Soldeersel.
BLADZINK, Blikken Pijpen, Touw voor Rietendaken, Koperdraad.
RONDDRAAIJENDE WIJNPOMPEN, Schroeven voor Stukvaten en Rijders, Rekkranen.
VLEESCHKASTEN, Vliegenvangers, Schoteldeksels van Draad, Waterfiltreerders.
VOERSNIJDERS, Engelsche en Amerikaansche Karnen, Melkpannen.
HOUTEN KOORNSCHOPPEN, Koperen Spuiten, Tuinscharen.
KLIPHOUT voor Vee, Zweedsch Pek, REUZELOLIE.
HEININGDRAAD van allerlei soort, Heining Standaards, DRAAD NETWERK.
BESLAG VOOR TUIGEN, Tuin Slangen van Gomelastiek en Zeildoek.
KOOKKAGCHELS, een groote verscheidenheid van 45£. en hooger.

IJzerpakhuis, 15 Gravestraat, Kaapstad.

KIEZERS VAN BARKLY WEST

STEMT VOOR

DR. MURPHY.

ZUID AFRIKAANSCHE

ASSOCIATIE.

Insolvente Boedel van Wed. ANNA MARIA PIENAAR (geb. Du Plessis).

DE Ondergeteekende zal doen Verkoopen **PER PUBLIEKE VEILING**, de ondervolgende Eigendommen, behoorende tot gemelden Boedel,

TE SUTHERLAND,

Op den 3den MEI aanst.,

TE 9 URE 'S MORGENS,

I.—ERF No. 4, BLOK I, met de Gebouwen, bestaande uit een Grooten Winkel, gebruikt voor een Bezigheid door den Heer P. L. CONRADIE, een uitgestrekte Woloshuur, Stallen en andere Buitengebouwen.
II.—GEDEELTE VAN ERF No. 1, BLOK L, met Gebouwen, bestaande uit een Groot Woonhuis, met IJzeren Dak, Verandah, enz.; alsmede Buitengebouwen.
III.—WINKELMEUBELEN, in bovengemelden Winkel, bestaande uit fraaije en goed afgewerkte Toonbanken, met Laden, enz., groote Rakken, met Standaards, Laden, enz., alles in Eerste Klasse Stijl.

TE CERES,

Op den 7den MEI aanst.,

TE 10 URE 'S MORGENS,

Een Half Onverdeeld Aandeel in de Welbekende Plaats

SCHAAPRIVIER,

Genaamd de "Vineyard," gelegen in Warm Bokkeveld, nabij Ceres.

Groot in haar Geheel 5,722 Morgen, met gerieflijk Woonhuis van 6 Kamers en een Kombuis. Stallen voor 24 Paarden, Wagenhuis, enz. De Plaats is goed voorzien van Standhoudend Water, fraai Weiland voor alle soorten Levende Have, uitgestrekte en vruchtbare Zaailanderijen, een grooten Tuin en Boomgaard, goed ingesloten door een Klipmuur, en een groot Kamp, alsmede door een Klipmuur ingesloten. Er is een fraai Eikenbosch, en de Plaats heeft genoeg ander hout om het Dorp Ceres nog vele jaren lang met winst van hout te voorzien.

BONUS.

WM. F. STAMPER,
Eenig Curator.

Kaapstad, 17 April 1886.

H. CARSON, AFSLAGER, CERES.

De Ondergeteekenden landen nu het volgende ex "Drummond Castle,"

Kroon Memel Pijp Duigen, Azijn, Quarter Vaten, Kandijsuiker, Parafine Kaarsen, 12 oz., 16 oz., Prices Belmont Sperm 16 oz., Stearine Kaarsen, 12 oz., 14 oz., 16 oz., Londensche Waskaarsen, 16 oz.

EX "GUISEPPE d'ABUNDO,"

1,000 Kisten Kerosene Olie (Peerless Merk), dat steeds zoo veel voldoening heeft gegeven.

Devoe's Kerosene in 4 Gall. en 1 Gall. Blikken, Amerikaansche Reuzel, in 10 lb. Blikken, Maizena, in ½ lb. en 1 lb. Pakken, Gezouten Vleesch, 24 en 2 lb. Blikken, Prima Mess Varkensvleesch, Reuzel Olie, Terpentijn.

EN HEBBEN VOORHANDEN:

Manilla Cigaren, alle grootten en qualiteit, Australische Boter, Gouverneurs Boonen, Zeep, bijzonder goedkoope soorten en een algemeenen voorraad Oliewaren.

J. G. STEIJTLER & Co.

WOODSTOCK SANITORIUM.

STRAND HOTEL.

DIT Elegante en gerieflijke Hotel zal OPEN zijn om Bezoekers te ontvangen op en van

ZATURDAG, 24 APRIL AANST.,

Gelegen in het gezondste gedeelte, digt bij Spoor- en Tramweg, een fraai tehuis aan het Strand, voorzien van alle gemakken wordt aangeboden met het voordeel van binnen vijf minuten rijdens van de Kaapstad te zijn. Liberale Tafels, en een keur van Dranken, enz. Zeebaden.

De Prijzen, die zeer billijk zullen worden bevonden, kunnen vernomen worden op aanzoek, van den Bestierder, den heer CARR.

Speciale schikkingen voor Families, Permanente Inwoners en voor Publieke of Private Diners.

W. H. W. BARENDS,

(OPVOLGER VAN WIJLEN R. VAN DRIEL),

Handelaar in Visch, Vaatwerk, Koopmanswaren, Bottelmanden, Gedekte Manden, Druivenmanden, Handmanden Bushelmanden, Kajatenhouten Vaten en Emmers met Koperen Beslag, Zeilkribben van alle soorten, Ossen Jukken, enz., enz.

BOERENPLEIN,

Onder de St. Stephen's Kerk, Breestraat, Kaapstad.

60 Extra Vette Slagt Ossen
8 Paarden en 6 Ezels.

Op Woensdag, 28 April aanst.

ZULLEN opgemelde Ossen, Paarden en Ezels PUBLIEK VERKOCHT WORDEN aan KLAPMUTS STATIE.

A. J. DE VILLIERS.

Paarl, 22 April 1886.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

60 Paarden (ruins) van 3 tot 5 jaren oud, met allen gedresseerd onder zadel en in tuig, waaronder verscheidene egale paren zijn.
40 Fraaije Merries.

Op Donderdag, 29 Dezer,

ZAL de Ondergeteekende Publiek doen Verkoopen te

KLAPMUTS STATIE,

Bovengemelde Paarden en Merries, die in goede conditie zijn. Zij zijn geschikt voor dadelijk gebruik en zullen zeker present zijn.

J. FABRICIUS.

Paarl, 16 April 1886.

De Villiers, Faure & Co., Afslagers.

Malmesbury Executeurskamer.

Publieke Verkooping

In den Insolventen Boedel van CHRISTIAN ALBERTUS BASSON.

DE Ondergeteekende, zal publiek doen opveilen

Op Vrijdag, 7 Mei 1886,

OP DE PLAATS

"KLEIGAT," nabij Malmesbury,

DE VOLGENDE

LOSSE GOEDEREN,

8 Ezels, 3 Paarden, 2 Ossen, 1 Koe met Kalf, Wagen, Waterkar, Open Kar, 2 Ploegen, Oogst Machine, Tuigen, 15 Mud Koorn en wat verder zal aangeboden worden.

J. G. SCHILTHUIS,
Eenig Curator.

Malmesbury, 21 April 1886.

De heeren J. W. Moorrees, Jr. & Co., Afslagers.

De Verkooping begint om half tien ure.

TENDERS

ZULLEN worden ingewacht door de Ondergeteekenden, voor de volgende AANDEELEN, tot 12 uur 's Middags, op 27 DEZER, gemerkt Tenders:

15 Aandeelen Kaapstadsche Gasmaatschappij
20 Aandeelen Zuid Afrikaansche Brandassurantiemaatschappij (Beperkt), Kaapstad
1 Aandeel Westelijke Provincie Administratie en Trustmaatschappij
1 Aandeel Zuid Afrikaansche Associatie
2 Aandeelen Koloniale Weeskamer
500 Aandeelen Cyphergat Steenkoolmaatschappij (Beperkt).

JOHAN JANSEN & Co.,
Makelaars.

Standard Bank Gebouw, Kaapstad,
22 April 1886.

ZUID-AFRIKAANSCHE

KONINKLIJKE MAILDIENST.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij.

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar **Londen** om den anderen Dingsdag, **via Madeira** en Plymouth, te zijn: **Helena en Ascencion** aanleggende op bepaalde tusscheutijden.

28 April.—"GARTH CASTLE," Kapt. R. DUNCAN, via Lissabon.
12 Mei.—"NORHAM CASTLE," Kapt. A. WINCHESTER, via St. Helena en Madeira.
26 Mei.—"HAWARDEN CASTLE," Kapt M. P. WEBSTER, via Lissabon.
9 Junij.—"ROSLIN CASTLE," Kapt. J. C. ROBINSON, via St. Helena, Ascension en Madeira.
23 Junij.—"GRANTULLY CASTLE," Kapt. C. H. YOUNG, via Lissabon.

DONALD CURRIE & CO.
Agenten.

50 EXTRA VETTE SLAGTOSSEN.

Op Woensdag, 28 dezer,

Zullen bovengemelde Ossen
PUBLIEK WORDEN VERKOCHT
TE

KLAPMUTS STATIE.

DAVID MALAN.

Paarl, 23 April 1886.

DE VILLIERS, FAURE & Co., AFSLAGERS.

Zuid Afrikaansche Associatie.

INSOLVENTE BOEDEL VAN EDWARD FROST JACKSON.

DE Ondergeteekende zal doen verkoopen per Publieke Veiling, de volgende Baten in gemelden Boedel:—

Op Dingsdag, 27 April, te 9 uur V.M.,

IN HET DORP CALEDON,

ERF No. 7, BLOK J, met ruim Woonhuis en uitgestrekte Buitengebouwen.

ERVEN, Nos 245 en 246.

HUISRAAD, bestaande uit een Voorkamer Stel, (kompleet), Tafels, Stoelen, Ledikant en Matras, Katel en Matras, Slaapkamermeubelen, enz.

Op Woensdag, 28 April, te 9 uur V.M.,

OP DE PLAATS,

De beroemde kostbare Plaats "*DUNGHYE PARK*," op 9 mijlen afstands van Caledon, 4,181 morgen groot. Dit Eigendom, welbekend als het vruchtbaarste in het District, heeft al de benoodigdheden compleet voor de verschillende takken van het boerenbedrijf. Het graasveld is goed geschikt voor alle soorten vee, Paarden, Grootvee, Schapen, Struisvogels, Varkens, enz, aarden er even goed. Water is overvloedig, en een zeer groot Reservoir, het grootste in de Westelijke Provincie, is onlangs voltooid, waardoor een groote uitgestrektheid grond kan worden besproeid. De bebouwde landen zijn zeer uitgestrekt en vruchtbaar, zooals de groote opbrengst van alle soorten Producten bewijst. De Gebouwen zijn in excellente orde, en het Woonhuis groot en luchtig, terwijl de Buitengebouwen voor de benoodigdheden van de Plaats volledig zijn. Om kort te zijn, geen andere Plaats biedt in het District betere voordeelen aan,

LEVENDE HAVE.—Bestaande uit 2,287 Schapen (waaronder 35 Superieure Rammen), 29 Muilezels en Paarden, 1 Ezelhengst, 2 Fraaije Karpaarden, 1 Rijpaard, 14 Stuks Grootvee, 50 Varkens.

BOERDERIJ PRODUCTEN.—Omtrent 85 Mudden Koorn, 100 Mudden Haver, 120 Mudden Garst, 9 Mudden Rog, 10 Mudden Nepaulsch Koorn, 500 Mudden Uijen, 25 Leggers Wijn, 2 Leggers Brandewijn, Tuinproducten, enz., enz.

VAATWERK.—Stukvaten, Kuipen, Leggers en Diversen.

VOERTUIGEN.—3 Bokwagens, 1 Wagen op Veren, 1 Kapkar en 2 Open Karren op Veren, 1 Schotsche Kar, Kruiwagens.

MACHINERIE.—1 Wan-, 1 Maaimachine en 2 Dorschmachines, 1 Koornmolen, 2 Koornpellers, 1 Voersnijmachine, behalve andere

LANDBOUWGEREEDSCHAPPEN van alle soorten, Timmermans- en Smidsgereedschap, 1 "Rifle," 1 Hagelgeweer, Stellen Tuigen, Graanzakken, Wolschalen en Gewigten, Persstandaard, 38 Rollen Heiningdraad, enz.

RANTOORMEUBELEN EN 1 BRANDKAST.

BONUS! BONUS!

WILLIAM F. STAMPER, Eenig Curator.

J. H. F. KLEYN, Afslager, Caledon.

N.B. — De prachtige Schaap- en Veeplaats "**Schilderspan**," District Victoria West, bijna 40,000 acres groot, in bovengemelden boedel, zal binnen kort te koop worden aangeboden.

PRIJS-COGNAC

VAN

H. A. VAN ES. STELLENBOSCH.

OP advies van DR. P. DANIEL HAHN, M.A., Professor in de Scheikunde aan het Z. A. College te Kaapstad, hebben wij de volgende methode aangewend voor het maken van onzen Wijn-Spiritus, van welk vocht onze beroemde Cognac wordt gemaakt.

Voor distillatie wordt alleen gezonde wijn gebruikt, terwijl hij wordt gedistilleerd voor hij in het Reservoir wordt gemaakt, om alle onschadelijke stoffen uit te houden, die een slechten reuk veroorzaken. Onze Spiritus wordt onder gewone drukking gemaakt, terwijl de laagst mogelijke temperatuur wordt gebruikt. Hierdoor zijn wij in staat gesteld om slechts alleen een zuiveren Spiritus uit den Wijn te trekken, en die delicate bestanddeelen, die men zoo gaarne in goeden Cognac aantreft.

Bovenstaande Cognac is te bekomen in Kistjes van twaalf Bottels, of in eenig soort van Vaatwerk in deze Kolonie in gebruik.

WATSON, LUCAS & Co.,

Rustenberg en Zwarte Ruggens, Transvaal,

REKENINGEN gecollecteerd en Goederen op Commissie verkocht. Mineralen opbrengende Plaatsen gehuurd of gekocht. Elf jaren ondervinding. Monsters Goudkwarts, Zilver, Koper, Galena, Potlood, Asbestos en Vezels, met bijzonderheden op aanzoek.

N.B.—Geheimhouding geoefend.

SAUER & SOLOMON,

Procureurs, Notarissen en Transportbezorgers

EQUITABLE CHAMBERS,

ST. GEORGESTRAAT, KAAPSTAD.

KUNSTTANDEN, volle of gedeeltelijke Stellen (ontdekking onmogelijk) ongeevenaard voor schoon heid en duurzaamheid. B. T. HUTCHINSON, D.D.S., L.D.S., R.C.S., Tandheelmeester, 2 Nieuwestraat.—*N.B. Te Stellenbosch, ten huize van Mej.* WIUM, *1ste van iedere maand,*

50 Eerste Klasse Paarden, Merries en Ezels.

Op VRIJDAG, 30 DEZER,

ZAL bovengemeld getal Paarden en Ezels afkomstig uit de Stoeterij van den Ondergeteekende te Cradock, meest allen geleerd onder Zadel en in Tuig, en waaronder eenige prachtige paren zijn, te KLAPMUTS STATIE publiek worden verkocht.

Let wel, zij worden verkocht Zonder Reserve.

G. MECHAU.

Stellenbosch, 23 April 1886.

P. J. Bosman, P.W.zn., Afslagers.

AAN Familie en Vrienden wordt bekendgemaakt, dat het den Heer behaagd heeft, door den onverbiddelijken dood tot zich te nemen, op den 10den April 1886, mijn geliefde Echtgenoot, HENDRIK CHRISTIAN PRETORIUS, de oude, in den ouderdom van 75 jaren en 10 dagen, na een ziekbed van drie maanden.

De Overledene laat ons de blijde troost na, dat het leven hem Christus was, en het sterven zijn eeuwig gewin.

Ik betuig ook mijn innigen dank aan hen, die vooral in den laatsten tijd zijns levens hun bezoek aan den Overledene hebben gebragt.

JACOBA ADRIANA PRETORIUS,
Geboren JACOBS.

Nooitgedacht,
12 April 1886.

De Vrijstaatsche Couranten worden verzocht om deze kennisgeving over te nemen.

LET WEL!

DAT OP

ZATURDAG, 1 Mei aanstaande,

EEN BAZAAR

ZAL gehouden worden ten voordeele van de NED. GEREF. KERK alhier, bij welke gelegenheid omtrent

1200 STUKS KLEIN VEE, eenige BEESTEN, PAARDEN, enz.,

zullen verkocht worden.

J. J. RADEMEYER,
Diaken Kassier.

Richmond, 8 April 1886.

Vereenigde Wedrenbijeenkomst

ZUID AFRIKAANSCHE

TURF en JOCKEY CLUBS

ZAL PLAATS VINDEN OP

PAASCHMAANDAG, 26ste, Dingsdag 27ste, en Donderdag, 29ste April, op de KENILWORTH RENBAAN.

Voor Programma, enz., vervoege men zich bij

H. GRAHAM CLOETE,
F. J. NEWTON,
Gez. Secretarissen.

Turf Club Kamers, Walestraat,
Kaapstad.

B. BENJAMIN.

JUIST groote orders van Londen en Amerika voor STRUISVOGELVEEREN ontvangen hebbende, is un bereid daarvoor de hoogste Marktprijzen te geven.

16 Blok, Adderleystraat, Kaapstad.

ASSISTENT ONDERWIJZER

BENOODIGD,

VOOR de Publieke Jongensschool, Wellington. Salaris £115. Moet bekwaam zijn om te helpen in het voorbereiden der Matriculatie Klas. Applikaties met getuigschriften zullen worden ingewacht tot op 15 Mei aanstaande, door

MARTHS. L. SMITH,
Sec. Schoolcommissie.

Wellington, 7 April 1886.

BESTE GUANO.

DE Ondergeteekende de guano eilanden van het Gouvernement gekocht hebbende, is gereed aan Boeren en Landbouwers een

EERSTE KLAS MONSTER GUANO

TE VERSCHAFFEN,

En verzoekt dat alle aanzoeken vroeg in het Saizoen gemaakt worden, ten einde hem in staat te stellen in de aanvraag naar het Artikel te voorzien.—Men vervoege zich bij

WM. HUMPHRIS,
Middenhoofd, Kaapstad.

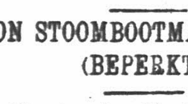

UNION LINIE

KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar **Engeland Via Madeira**, om den anderen Woensdag te 4 uur n.m., te **St Helena en Ascensie** als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

"MOOR," Kapt. ———, 5 Mei, via St. Helena, Ascension en Madeira.

"TROJAN," Kapt. LARMER, 19 Mei, via Madeira.

"SPARTAN," Kapt. WAIT, 2 Junij, via St. Helena en Madeira.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Z. Afrika.

J. S. HOOGENDOORN,

AANSPREKER, ENZ.

BEGRAFENISSEN aangenomen, Doodkisten, Lijkkoets en Rouwkoetsen gereed, in den kortst mogelijken tijd en tegen den billijksten prijs.

Rozestraat, Kaapstad.

RHEUMATICURO

Het Groote Zuid Afrikaansche Middel tegen Jicht, Rheumatiek en Rheumatische Jicht, dat nooit feilt, en ook een zeker geneesmiddel is tegen Rheumatische Koorts, Rheumatische Hoofdpijn, Heup- en Lendenjicht en Zinkings.

Het volgende Getuigschrift is uit honderden andere uitgezocht:—

Kaapstad, 21 Julij 1884.

WAARDE HEER!

Ik gevoel mij gedrongen als een zaak van pligt en dankbaarheid, om u te verwittigen van de groote baat die ik ondervonden heb bij het gebruik van uw Rheumaticuro, dat wezenlijk wonderbare Medicijn!!! Voor meer dan vijf-en-twintig jaren had ik bijna gedurig aan Rheumatiek en Rheumatische Jicht geleden. Omtrent een jaar geleden had ik een buitengewoon ergen aanval. Ik kon staan noch loopen, mijn beenen geleken meer op kussens dan iets anders, en ik leed vreeselijke pijn. Gelukkig kreeg ik een bottel Rheumaticuro, na de eerste dosis verdween de pijn langzamerhand en nam de zwelling zoo zeer af dat ik den volgenden dag mijn schoenen aan kon doen. Ik gebruikte twee bottels, die mij geheel deden herstellen, en sedert heeft de vijand mij met rust gelaten. Ik beveel het al mijn bekenden aan en in ieder geval heeft het genezing bewerkt. Ik acht het een middel dat de geheele Kolonie door goed bekend behoort te zijn. Ik weet van geen enkel geval waarin het niet geholpen heeft.

De uwe, enz.,

C. A. PENTZ.

Den Heer J. JONES, Chemist, Kaapstad

Port Elizabeth, B. J. Lennon & Co., F. E. Constance; Oost Londen, enz., B. J. Lennon & Co.; Kimberley, A. Davison; Potchefstroom, Reid & Co.; Jagersfontein, Van der Poel, enz., enz., en de meeste Apothekers en Winkeliers in Zuid Afrika. Agenten in 't groot en klein; of direkt per post, franko, tegen 3s. 6d. per bottel, kontant met order, van den eenigen Eigenaar, JAMES JONES, 46, Langestraat, Kaapstad.—PRIJZEN IN 'T GROOT OP AANZOEK.

Paarl Berg Wijn Brandewijn en Spriritus Maatschappij.

(BEPERKT.)

LADY GREY BRUG.

Kennisgeving aan Aandeelhouders.

WORDT kennis gegeven dat de tweede betaling van £1 per aandeel sedert den 7den October vervallen is.—Aandeelhouders worden verzocht dezelve zoo spoedig mogelijk te betalen.

F. P. HOFFMAN,
Bestuurder.

De Zuid-Afrikaan.

MAANDAG, 26 APRIL 1886.

DE WET OP DE BRANDZIEKTE.

HET is bekend dat Kapt. Brabant's Wet op de Brandziekte door het Boerencongres te Port Elizabeth in behandeling genomen en zonder eenige wijziging goedgekeurd is, maar dat een Comité door het Provinciaal Bestuur van den Afrikaner Bond, gekozen om over de zaak der Brandziekte rapport uit te brengen, bepalingen heeft aanbevolen die vroeger te Burgersdorp bijval hadden gevonden. De Wet thans door de Regering ingediend sluit zich, in vorm en bewoordingen, meerendeels aan de Wet door Kapt. Brabant ingediend, maar is toch in meer dan één opzigt meer aannemelijk voor hen die de Burgersdorpsche besluiten verkiezen. Vooreerst worden de Inspecteurs zoo al niet, zoo als het Bondsbestuur wilde, door de Afdeelingsraden op voordragt der boeren in de Afdeeling, dan toch door de Regering op voordragt der Afdeelingsraden aangesteld, wat de boerenbevolking ongetwijfeld geen geringen invloed op de aanstelling geeft. Ten tweede wordt een schapenboer die er niet in geslaagd is om zijn schapen schoon te krijgen, slechts dan gestraft als het blijkt dat dit aan verzuim van zijn kant is toe te schrijven. Ten derde wordt iemand die brandzieke schapen heeft niet belet om ze naar elders te vervoeren, maar is hij alleen verpligt om, als hij ze vervoeren wil, daartoe een verlofbrief van den Inspecteur van zijn district te bekomen. Van middelen tegen brandziekte, door de Regering op raad van den Kolonialen Veearts en eenige schapenboeren voorgeschreven, wordt wel in de Burgersdorpsche besluiten maar niet in de Wet melding gemaakt, en dit kunnen wij ons best begrijpen. Er is meer dan één middel om brandziekte weg te krijgen, en het hangt van heel wat omstandigheden af welk middel elken boer het voordeeligst uitkomt. De zaak is verder in den laatsten tijd zoo dikwijls besproken dat men aan kan nemen dat ieder schapenboer van de middelen tegen de ziekte het noodige vernomen heeft.

Het zal ons zeer verheugen als deze Wet minder weerstand ondervindt dan de vorige, en wij gelooven dat zij in der daad minder bezwaarlijk is. Van de voorstanders van Kapt. Brabant's Wet kan men, gelooven wij, geen oppositie tegen die der Regering verwachten, want Kapt. Brabant was zelf de man die het voorstel ondersteunde om de Wet te laten indienen. De tegenstanders zullen zien dat de nieuwe Wet hun bezwaren in menig opzigt te gemoet komt, en in zoo ver heeft die Wet zelfs minder tegen dan de voorstellen der Bondsvergadering als volgens deze in elke Afdeeling der Kolonie een Inspecteur moet worden aangesteld, terwijl volgens de nieuwe Wet de Regering slechts het regt en niet den pligt heeft om er een aan te stellen, en dus een minder aantal Inspecteurs behoeft te benoemen en de uitgaven voor hun traktementen kan beperken. Toch gelooven wij dat die traktementen een der hoofdgronden tegen de Regeringswet zullen uitmaken, daar reeds nu hier en daar tegen een Wet op de Brandziekte geijverd wordt op grond van de kosten die zij zal veroorzaken. Zoo wij beter kans zien op het doorgaan en beantwoorden eener Wet op de Brandziekte dan verleden jaar, dan ligt dit daaraan dat, schoon niet weinig bekwame schapenboeren nog tegen een Wet zijn, toch ook vele andere van gevoelen schijnen veranderd te zijn, en dat de thans ingediende Wet eensdeels minder streng is dan de vorige, en anderdeels door de Regering gaandeweg en dus op min kostbare wijze ten uitvoer kan worden gelegd. In elk geval doet de Wet de Regering geen oneer aan, en is het, daar zij elke Wet van dien aard moet ten uitvoer leggen, ruim zoo verkieslijk dat het de hare is dan een die haar van elders wordt opgedrongen.

'T EEN EN ANDER.

HET was, eenige jaren geleden, den heer Gladstone, dien bewonderaar der oudheid beschoren om de oude wereldstad Alexandrië te laten bombarderen, en thans heeft hij, de Griekenvriend, het ongeluk dat hij het streven der Grieken om die hunner stamgenooten die nog onder het Turksche juk smachten te bevrijden, hoe geregtvaardigd dit ook is, moet tegengaan. Ons dunkt het een alles behalve gunstig teeken voor het Britsche Rijk dat het zich, om zijn eigen bestaan te handhaven, tot bondgenoot der Turksche barbaarschheid moet maken.

De heer Sivewright blijkt voort te gaan met in Engeland de zaken van Zuid Afrika in een behoorlijk daglicht te stellen, want wij zien uit een Engelsch blad dat hij nog onlangs te Horncastle het gewone denkbeeld weersprak als waren, zoo als de Tories beweerden, de Liberalen in de Koloniën weinig bemind, en daarbij het gedrag van den heer Gladstone ten opzigte van de Transvaal, in kontrast met de onregtvaardige annexatie van dit land door de vorige Regering, als voorbeeld aanhaalde. Of de brief over Sir C. Warren en zijn lofredenaar, dien wij elders in ons blad uit de *Pall Mall Gazette* in vertaling overnemen, van zijn hand is, daaromtrent hebben wij geenerlei berigt; maar bij de lezing trof het ons dat men hem niet zonder waarschijnlijkheid als den schrijver kan beschouwen.

DE BASUTO'S, heet het in de *Wijnberg Times*, roepen hun stamgenooten van de Velden naar hun land, met het oog op een aanstaanden oorlog met de Vrijstaatsche boeren. Wij hebben dit in geen andere bladen gevonden, maar onwaarschijnlijk dunkt ons het berigt niet. Wat zal echter Engeland dan doen, dat voor het goed gedrag der Basuto's zich aansprakelijk heeft gemaakt?

EEN KAT.—Eenige eerzame Port Elizabethers zaten onlangs zich met kaartspelen te verlustigen, toen eensklaps een kat die in de kamer zat op het been van een hunner aansprong en zijn nagels in de kuit sloeg. Allen dachten dat de kat dol was, en men sprak reeds van het zenden van een telegram aan Pasteur, toen het bleek dat een muis die de broekspijp van den kaartspeler was opgekropen, het doel van den kattenaanval was. Toen de man de pijp had leeggeschud werd de muis door de kat opgevreten, en keerden de Port Elizabethers tot hun normalen toestand weder.

BOOMENPLANTEN.—De week die, voor scholen, met Vrijdag, 25 Junij, eindigt, is door Dr. Dale voor boomenplanten bestemd, en Vrijdag, wanneer men met de voorbereidende maatregelen in orde zal zijn, is als plantdag een algemeene vakantiedag. Een aantal boomsoorten worden in de *Gazette* opgegeven die men, om ze op dien dag te planten, uit de Koloniale Kruidtuinen kan bekomen. Wij missen er een waar wij in vroeger dagen van gelezen hebben en die ons voor planting door schoolknapen hoogst geschikt dunkt, nl. den Judasboom (den geleerden naam zijn wij vergeten), waar men klikspanen aan kan ophangen.

BRANDZIEKTE.—Het rapport van den Kolonialen Veearts, Zaturdag ll. rondgedeeld, en waarvan wij later een nader verslag hopen te geven, bevat een lang vertoog over Brandziekte, dat van bijzonder belang in de tegenwoordige tijden is. Het begint met een beschrijving der verschillende mijten die brandziekte te weeg brengen. Die op het eene dier thuis zijn kunnen wel andere dieren of ook menschen waar zij op komen het leven lastig maken, maar schijnen er niet voort te telen. Hierop maakt echter de mijt die de gewone bokken besmet, in zoo ver een uitzondering als zij ook op kalveren schijnt te tieren. De brandziekte mijt op schapen steekt in het vel, en de roof die dan gevormd wordt krijgt, op den duur, zulk een hardheid dat het dier er niet meer leven kan. Dit is de reden waarom men somtijds op schapen welker vel hard van brandziekte is, geen mijten vindt. Dat de mijt kan worden uitgeroeid blijkt uit het voorbeeld van Australië, waar thans duizenden schapen aan droogte en verzwakking vrekken zonder dat brandziekte zich bij hen voordoet. Het insekt plant zich snel voort, en als men schapen wascht of dipt lijden de eijeren weinig schade, wat de reden is waarom men de schapen tien of twaalf dagen na de eerste maal nog eens moet dippen. Daar echter de mijten eerst eenige dagen nadat zij uit de eijeren zijn voorttelen, wordt er geen derde dip vereischt. De mijten blijven echter lang in leven als men geen dip gebruikt, en ook de eijeren komen, onder ongunstige omstandigheden, laat uit, zoodat het onraadzaam is om kralen waar brandziekte geheerscht heeft, te vroeg weder te bezigen. Slechts als het flink heeft geregend kan men kraal of veld een groote veertien dagen na de uitroeijing der insekten op de schapen weder bezigen. Wordt een schaap vet, dan vindt de mijt er geen voedsel meer, maar dan kan zij toch in leven blijven en kunnen de eijeren in de wol blijven zitten. Vandaar dat dikwijls zuiver schijnende schapen besmet blijken te zijn als zij vermageren. Het eenige afdoende middel tegen de ziekte zijn dips, en de Veearts beveelt aan een dip van tabak en zwavel, of een van kalk en zwavel, beide in Australië gebezigd. Schoon de wolhandelaars over de werking van zwavel op de wol klagen, acht de heer Hutcheon het verkeerd om aan die klagten te hechten, want zonder zwavel krijgt men de mijten moeijelijk weg, en als men de brandziekte hier eerst weg heeft gekregen, dan is er geen zwaveldip meer noodig. Na eenige wenken omtrent de manier hoe te dippen, b.v. dat men *alle* bokken en schapen aan de operatie moet onderwerpen, een warme dip verkiezen, ze een minuut in den dip houden, enz., zegt hij het verlies jaarlijks door brandziekte hier veroorzaakt niet lager dan £500,000 à £750,000 te schatten? en hoe dit te vermijden? Door een strenge Wet op de Brandziekte, waarbij hij het volstrekt noodig acht om Inspecteurs te bezigen, in plaats van alles aan Veldkornets of politie-beambten toe te vertrouwen. De kosten komen, zijns inziens, zelfs in een tijd als deze, om het voordeel wat men van de zaak trekken kan, niet in aanmerking. Zijn echter de meer verstandige en ontwikkelde boeren niet vrij algemeen voor het plan, zoodat er een krachtige meerderheid van schapenboeren is die met de Regering zamenwerkt, dan ziet de heer Hutcheon in Wet noch Inspecteurs voordeel.

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

DE SCHIETHISTORIE EEN VERGISSING.

Ontvangen en gepubliceerd 24 April 10.30 v.m.

LONDEN, 24 APRIL.—Het is uitgekomen dat het schieten tusschen de Turksche en Grieksche buitenposten aan de Thessalische grenzen aan een vergissing te wijten was, en van beide kanten zijn dus verontschuldigingen gegeven en ontvangen.

HANOVER.

(Van onzen Correspondent.)

19 April 1886.

De jaarlijksche bazaar of, zooals hij hier genoemd wordt, "dankfeest" nam een aanvang op Vrijdag namiddag den 16den dezer en vond zooals gewoonlijk in het schoolgebouw plaats. Hij werd geopend met koffie en koek, en precies te half vier ure werden de hamels en ooijen, ongeveer 230 in getal, pluimvee, groenten, enz., enz., per publieke veiling verkocht, hetgeen gratis door onzen geachten afslager, den heer B. de Villiers, en zijn klerk, den heer W. Duuring gedaan werd. Er was een tamelijk goede opkomst, doch de goederen, te wijten aan den benarden toestand des tijds behaalden slechts geringe prijzen. De schapen vooral, werden tegen bespottelijke prijzen van de hand gezet. Zaturdag morgen werd de bazaar voortgezet en wel met een "breakfast." Alle eer komt de broeders en zusters der gemeente toe voor de moeite die zij zich getroost hebben om alles "puik" te doen zijn, en aan lekkernijen ontbrak het zeker niet. Voor 1s. kon men den inwendigen mensch goed versterken, en allen waren er mee voldaan. De opbrengst was £115.

De eerste vergadering der pas opgerigte Boerenbeschermings-Vereeniging vond op Vrijdag avond te half acht uur in de H. [illegible] plaats. Het gebouw was propvol. Het onderwerp dat behandeld werd was de "Brandziekte," en groote aandacht werd er aan den dag gelegd om het insect te zien dat er vertoond werd.

De Voorzitter, de Wel-Edele heer P. Watermeijer, opende de verrigtingen, en heette de aanwezigen welkom op hun eerste vergadering. Hij was verblijd zoo velen te zien, hetgeen bewees dat zij belang in de zaak stelden. Spreker zeide dat de bestuurders de inteekeningsgelden op 2s. 6d. per jaar gesteld hadden om alle kosten te bestrijden, hetgeen zoo goedkoop mogelijk was. Iedereen, ging spreker voort, kan voorstellen en vragen doen in eigen taal en op eigen manier zooals zij gewoon waren. Het onderwerp zou de secretaris, de heer Evans inleiden, die er groot belang bij had, daar hij zelf een boer was.

De secretaris las toen de notulen der laatste vergadering voor, in het Engelsch, en op verzoek van den heer P. Joubert, Jr. (Poortjesfontein) werden deze door den voorzitter in haar geheel vertaald. De heer H. van der Merwe secondeerde de goedkeuring er van, en zij werden dus bekrachtigd en geteekend door den voorzitter.

De secretaris gaf toen kennis dat hij 100 copijen der reglementen had laten drukken in beide talen, tegen £1 1s., hetgeen door de vergadering goedgekeurd werd. Ook had hij een brief naar het Port Elizabetsche Congres gezonden, het leedwezen der vereeniging te kennen gevende dat zij dit jaar geen afgevaardigde gezonden had daar de vereeniging eerst pas opgerigt was. Hij had toen een antwoord terug ontvangen, de blijdschap te kennen gevende over de oprigting der vereeniging, en de hoop koesterende om er aanstaande jaar afgevaardigden te zien.

De secretaris begon toen met zijn onderwerp. Hij zeide dat men naauwelijks in één avond het kon bespreken, doch hij zou trachten zoo kort mogelijk te zijn. Hij beschreef kortelijks het schaap dat aan brandziekte leed, wees op de verliezen die er jaarlijks door geleden werden, en zeide dat er onderzoek naar behoorde gedaan te worden, en plannen beraamd om de ziekte geheel en al uit roeijen. Sommigen zeggen dat brandziekte door een insect veroorzaakt wordt, anderen integendeel beweeren dat brandziekte de oorzaak is van het insect. Als laatstgenoemde kon bewezen worden dan zullen er velen tevreden zijn; en ook volgens sprekers ondervinding bestond er geen twijfel dat het insect de oorzaak is, en kwamen wij eens zoo ver om het uit te roeijen, dan zouden wij nooit weer brandziekte zien. In Australië had men veel moeite gedaan om het door dip uit te roeijen en men was er ook eindelijk in geslaagd. Ofschoon er voorleden jaar groote droogte heerschte, stierf er nogtans niet een schaap aan brandziekte. Het insect werd *acaris* genoemd, wat spreker duidelijk maakte door een mijt te toonen die er bijna op geleek. Volgens deskundigen kroop het wijfje gewoonlijk in het vel, legde daar hare eijeren, bleef er ongeveer 16 dagen en kwam dan te voorschijn met 8 à 15 kleinen. Zoodra het wijfje in het vel was, geleek het op een puistje. Dat brandziekte op die wijze ontstond was gewis en was door geleerden in Amerika, Australie enz. ontdekt. Omtrent het reinigen der schapen gaf spreker ook eenige uitleggingen. Schapen met lange wol moesten liefst "hand dressed," en die met korte wol geheel ingedompeld worden; en zoodra dit klaar was moesten zij geheel "gedipt" worden. Ook beschreef hij de beste dippen, en ried allen aan om kalk en zwavel te gebruiken, daar dit het best beantwoordde, en volgens zijne berekening ook het goedkoopst was. Tabak en zwavel was ook zeer goed, doch op onzen tabak konden wij niet altijd rekenen. Men moest liefst twee kralen hebben om de dip niet te verspillen. Spreker was voor een brandziektewet. Het baatte niets als sommige boeren oppasten, en anderen niet, want zonder een strengen maatregel kon de ziekte nooit uitgeroeid worden. Was er een strenge wet dan zouden wij er £50,000 door winnen. Wij moesten ons uiterste aanwenden om de wol te verbeteren, en anders slechts met Afrikaander schapen boeren. Spreker was voor de wet van Kolonel Brabant, die wel voorleden jaar in het Parlement verworpen werd, doch nu meer en meer bijval vond. Hij deed toen het volgend voorstel:

"Dat deze vergadering, erkennende de groote verliezen in de Kolonie ontstaan door de brandziekte onder schapen en bokken, gaarne zag dat er een Brandziektewet in het Parlement zou doorgaan, zoo als die van Kolonel Brabant, of zooals door den Afrikaander Bond voorgesteld, en dat er een afschrift van deze resolutie aan het Gouvernement gezonden worde."

Eenparig aangenomen.

De heeren Van Aswegen en Bowen, ten einde deel te nemen aan de verrigtingen betaalden toen hunne contributie-gelden en werden leden.

De heer H. van der Merwe zeide dat de heer Evans veel gezegd had en dat er dus voor hem heel weinig stof tot spreken was. Hij stemde volkomen in dat er veel schade door de brandziekte geleden werd, doch zag geen nut in een wet. Goede dip doet goed, men moet slechts aanhouden; waar er een wil is daar is er ook een weg. Iedere ondernemende boer behoorde voor zijn vee te zorgen.

De heer Van Aswegen vroeg den laatsten spreker hoe of hij zijn schapen schoonhouden kon; hij kon het niet doen.

De heer B. du Plessis was voor een strenge wet. Eén zwaluw kan geen zomer maken. Het zou dus weinig baten indien allen niet samen werkten om de ziekte uit te roeijen. Hij zou ondernemen om in 14 dagen de ziekte geheel en al uit te roeijen.

De heer Van Aswegen wilde wederom spreken, doch werd door den voorzitter tot de orde geroepen, daar een lid slechts eenmaal spreken kon.

Voor men tot stemmen overging seide de voorzitter dat er nu gelegenheid was voor ieder om zijn gevoelens uit te spreken.

De heer P. van den Hever was ook voor een strenge wet. Men kon slechts gezond maken door de ziekte geheel uit te roeijen.

De heer Jan du Toit daagde den heer Du Plessis uit om schapen in 14 dagen gezond te maken.

Daar de heer Van Aswegen weder het woord nam, riep de voorzitter hem voor de tweede maal tot de orde.

De WelEdele heer P. Watermeijer sprak over de belangrijkheid van het onderwerp. Hij sprak tot lof van den heer Evans, die veel moeite moest gedaan hebben in de zaak, en vooral daar hij de vergadering in een vreemde taal moest toespreken. Hij maakte wederom kortelijk duidelijk hetgeen de heer Evans gezegd had, en stipte elk punt naauwkeurig aan. Hoe nu, vroeg spreker, moest er met diegenen gedaan worden die er niets aan doen wilden om den toestand van zaken te verbeteren. Hanover was geheel en al afhankelijk van wol; struisvederen en zooal voort waren maar bijzaken. Natuurlijk werden plagen ons gezonden door de Voorzienigheid, maar hoe konden wij zoo dwaas zijn om geene middelen aan te wenden om de plagen tegen te werken, daar ook middelen door de Voorzienigheid gegeven werden om ons te helpen. Wij behoorden een wet te hebben om ons te leiden en niet te verdrukken. Men behoorde iemand te dwingen die niet wilde bijdragen tot de bevordering van de welvaart der Kolonie. Hij werschte dat de wet, die het Gouvernement dacht in te brengen alreeds gepubliceerd was, om eene opinie er over uit te spreken. Hij bedankte den secretaris nog eens en ging zitten onder gejuich. Zooals reeds gemeld is werd het voorstel unaniem aangenomen. De voorzitter seide toen dat op verzoek van een der leden hij nu al degenen zou verzoeken te stemmen die geen leden waren, ten einde de gevoelens der vergadering te hooren. In het stemmen was er niemand tegen.

Op voorstel van den secretaris, gesecondeerd door de heeren P. Joubert, Jr. en H. van der Merwe, werden er stappen genomen om in correspondentie te treden met het Gouvernement, ten einde te vragen welk bedrag men verwachten kon om hier in 1887 een Landbouwkundige Tentoonstelling te houden.

Er werd verder eenparig besloten om de aanstaande vergadering op den laatsten Zaturdag in Mei te houden, bij welke gelegenheid de heer H. van der Merwe het volgende onderwerp behandelen zal: Welke soort van wol de beste is om hier te produceeren en hoe haar te behandelen voor de markt.

Na den voorsitter, de aanwezigen, en vooral den Magistraat nog eens voor hunne tegenwoordigheid bedankt te hebben, ging men te kwart over negen hoogst voldaan uiteen.

Een "ex-Kolonist" over Warren en Mackenzie.

De Eerw. heer Mackenzie laat geen gelegenheid voorbij gaan om Sir Charles Warren op te hemelen, en heeft zeer onlangs in de *Pall Mall Gazette*, op verzoek der redactie, een kolom ophemeling van den held van Bechuanaland geplaatst. Dit heeft "Ex-Kolonist" aanleiding gegeven om den volgenden brief aan den redacteur van het blad in kwestie te schrijven:—

Mijnheer,—Ik wensch niet het twistgeschrijf te doen herleven over Sir C. Warren's handelwijs in Bechuanaland, maar het is niet meer dan billijk voor de meerderheid der Kaapsche Kolonisten, die in weken lang niet kunnen antwoorden, dat ik verzeker dat er niet die "praktische eenstemmigheid" onder hen ten aanzien van zijn verdiensten bestaat die volgens 's heeren Mackenzie's getuigenis in uw kolommen onder hen heerscht. Het is zeer waar dat hij, bij zijn komst aan de Kaap, een buitengewoon hartelijke verwelkoming genoot, maar dit maakt de reactie die er later door zijn handelingen ontstond van des te meer beteekenis. Toen men in het Kaapsche Parlement achter zijn verrigtingen kwam, was er geen mensch aan een der zijden van het Huis die ze verdedigde. De toon van de leden die geen bepaalde afkeuring van zijn gedrag te kennen gaven, was als vroegen zij verschooning. Nu weet ik dat de heer Mackenzie deze kleine moeijelijkheid te boven komt door stoutweg te verklaren dat het Kaapsche Parlement, zoo min de Ministerieele partij als de Oppositie, de kiezers waarlijk vertegenwoordigt; maar waarlijk, om zoo iets te gelooven hebben wij wat meer dan een bewering van den heer Mackenzie noodig. Onlangs heb ik een brief ontvangen van iemand die vroeger aan de Kaap Sir C. Warren zeer steunde, en veel langer zijn partij hield dan zijn meeste vrienden van vroeger. Hij had net Bechuanaland bezocht, en als resultaat van zijn onderzoek op de plek zegt hij: "ik heb Warren geheel laten varen. Was zijn politiek ten uitvoer gelegd dan hadden wij een burgeroorlog gehad." Vergelijk verder den tegenwoordigen toon der Kaapsche dagbladpers met dien toen Sir C. Warren kwam, en vergelijk de positie en houding van hen die hem bij zijn terugkomst uit Bechuanaland ontvingen, met die van hen die hem verwelkomden toen hij daarheen ging. Mag ik er nog iets bijvoegen? Gij hebt, Mijnheer, u met regt streng betoond tegenover regters die hun officieele positie bezigden om hun eigen inzigten over politieke of maatschappelijke onderwerpen te luchten; maar wat was hun handelwijs vergeleken met die van een militair in actieven dienst als Sir C. Warren, die soowel toen hij in Zuid Afrika was als maanden lang na zijn terugkomst naar hier, zonder ophouden zijn pen en tong bezigde om de handelingen en politiek van zijn superieuren te kritiseren? Sir H. Robinson, die van die kritiek het meest heeft geleden, heeft sich beperkt tot antwoorden in officieele dépêches en blaauwboeken, die het publiek selden leest. Vindt het gedrag van Sir C. Warren navolging, dan sal welligt ieder militair die aan succes een vaardige tong en eenige bevriende dagblad-correspondenten op zijn staf paart, het in zijn magt hebben om de politiek waar zijn superieuren toe besloten hebben geheel onmogelijk te maken; en dit sou alles behalve veilig zijn.

Universiteits Examen.

De volgende kandidaten hebben het schoolexamen voor eereblijken gepasseerd:—

1 W G Bennie, Lovedale Instituut
2 Hannah Birkett, P School, Bedford
3 Emily van Wijk, P Sch, Clanwilliam
4 R N Hope, P Sch, Darling
5 Catharine van Breda, G H Sem. Kaapstad
6 C Cronje, Normaal Col, Kaapstad
7 W E Espin, St. Andw Col, Grahamstad
8 S W Pienaar, P Sch, Murraysburg
9 B May, Dioc Col Sch, Claremont
10 Lily Hanbury, Miss Dunn's Sch, Rondebosch
11 P Sansom, Dale Col, K W Town
12 Louisa Gordon, Conv, Springfield Wijnberg
13 H A Moffat, St. Andr Col Grahamstad
14 { Alice Brehm, Riebeek Col, Uitenhage; Nellie Maasergh, Con Springfield Wijnbg }
16 Hendrika Wilman, G H Sem. Kaapstad
17 Jemima Bam, G H Sem., Kaapstad
18 J C Smuts, P Sch, Riebeek West
19 P Dingle, P Sch, Grahamstad
20 { K C Elliott, Grey Inst, Port Elizabeth; W Fowlds, P Sch, Grahamstad; Florence Parker, Hooge Sch, Queenstown }
23 W R Kennerley, St. Andr Col, Grahamstad
24 S Welch, St. Joseph's Academie, Kaapstad
25 Ida Rabone, Midland Sem., Graaff-Reinet
26 Mary Inglesby, G H Semenarie, Kaapstad.
27 { Minnie MacDonald, Convent, Springfield, Wijnberg; B Shepperson, P School, Panmure }
29 A Beswick, Hooge School, Queenstown
30 H van Bart, Opv, Inst, Kaapstad
31 J Hay, Grey Inst, Port Elizabeth
32 G Morgenrood, Opv Inst, Kaapstad
33 S Reinecke, Jongen P Sch, Swellendam
34 W A Höniche, Jongen P Sch, Caledon
35 { R V Harper, Grey Inst, P Elizabeth; Alice Smith, Meisjes Col Sch, K W Town }
37 C G Theunissen, Jongens P Sch, Caledon
38 Jane Beswick, Hooge Sch, Queenstown
39 F Dormehl, Z Afr Coll Sch
40 Ida Meyer, Meisjes Sch George
41 { G S Cloete, P Sch, Stellenbosch; W E Davis, Dio Coll Gram Sch, Claremont; A J Malherbe, P Sch, Tulbagh }
44 { H Brownlee, Dale Coll, K W Town; W Glynn, St Patricks Coll, Swellendam }
46 C G H Skead, Grey Inst, Port Elizabeth
47 D E van Velden, P Sch, Stellenbosch
48 { J Domisse, P Sch, Piketberg; Mary Foster, Meisjes Sch, George }
50 H Y Ford, Opv Inst, Kaapstad
51 Florence Difford, All Saints, Wijnberg
52 { F J Jansen, Graaff-Reinet Coll; Francina Malan, P Sch, Riebeek West }
54 Alice McIntyre, Meisjes Coll Sch, King Williams's Town
55 F Hauptfleisch, Jongens P Sch, Wellington
56 F R Brooke, Dioc Coll Sch, Claremont
57 P McDonagh, P Sch, Bedford
58 J Horak, P Sch, Richmond
59 Antoinette Watermeyer, Midland Seminarie, Graaff Reinet
60 D Hewat, Z A Coll Sch
61 A F du Toit, P Sch, Middelburg
62 Maggie Hofmeyr, Belle Vue Seminarie, Somerset Oost
63 P Olivier, P Sch, Richmond
64 A E Butler, Gill Coll, Somerset Oost
65 { P Davidson, P Sch, Bedford; C H Watson, P Sch, Hopetown }
67 { Minnie Hofmeyr, Belle Vue Seminarie, Somerset Oost; A L de Jager, P Sch, Stellenbosch }
69 { S Cavanagh, St Patrick's Coll, Swellendam; E W Kitching, P Sch, Mosselbaai; G Lawrance, P Sch, Grahamstad }
72 { Cornelia Groenewald, Meisjes Sch, George; Arend Hofmeyr, Meisjes Sch, Somerset Oost }
74 Rosa Fraustädter, Miss Dunn's Sch, Rondebosch
75 G Watermeyer, Z A Coll School
76 L H Brinkman, P Sch, Porterville
77 G Bompas, „ Panmure
78 Florence, Leatherland, Meisj Col Sch, K W Town
79 Susanna Rosseau, P Sch, Riebeek Oost
80 J C Brink, Dio Coll Sch, Claremont
81 E Bramley, Jongens P Sch, Swellendam
82 J P de Waal, Dio Coll Sch, Claremont
83 Albert Skead, Grey Inst, P Elizabeth
84 Johanna du Toit, P Sch, Hope Town
85 Frances Tudhope „ Fort Beaufort

GOUDINI.

(Van een Correspondent.)

21 April 1886.

Zaturdag, de 17de dezer, zal door de inwoners van Goudini niet ligt, indien ooit vergeten worden, want de geheele omtrek werd op dien dag in beweging gebragt, door het ongeloofelijke gerucht, dat de heer Jacs. du Toit, tusschen één en twee uur des middags plotseling was overleden. Tal van familieleden en vrienden snelden daarheen, en bevonden spoedig dat het gerucht waarheid was. De heer Du Toit was in de laatste dagen zeer zwaarmoedig wegens de drukkende tijden, en kwelde zich over zijn schuld en die zijner vrienden; doch noch echtgenoote, noch kinderen of vrienden konden de gedachte opvatten dat het met een plotselingen en onnatuurlijken dood zou eindigen.

Goudini verliest in den persoon van den heer Du Toit een van zijne ijverigste boeren, een weldoener van armen bij uitnemendheid. Onze Publieke School verliest in hem een van hare grootste ondersteuners. Hij diende haar een lange reeks van jaren, tot zijn dood toe, als directeur. Hij, die nu de plaats van den heer Du Toit in de directie zal moeten innemen, zal het niet zonder groote huivering kunnen, bij de gedachte of hij voor de school zal kunnen doen, wat nu wijlen de heer Du Toit altoos gedaan heeft.

Onze kerk, die hij als diaken gediend heeft, zal eerst later, wanneer er weder iets door den kerkeraad moet gedaan worden, zich bewust worden, wat zij aan zijn persoon verloren heeft.

Vrienden en vreemdelingen waren altoos zeer welkom; zijn deur was voor allen open, zijn tafel voor allen gereed.

Nu dat de familie nauwkeurig onderzoek heeft gedaan naar de schuld van den heer Du Toit, blijkt het, dat het is, zoo als elkeen gedacht heeft, dat zijne zaken volstrekt niet in de war of hopeloos waren.

Het schijnt nu, dat niets anders dan de zeer drukkende laatste twee jaren de heer Du Toit zoo mismoedig hebben gemaakt. Het behoeft nauwelijks gezegd te worden dat er veel medelijden en deelneming met de zwaar beproefde weduwe en kinderen bestaat.

Hof van Insolventie.

SCHEDULEN INGELEVERD.

23 April.—William Joseph Lippiatt en Marthinus Theys, handelende als Lippiatt en Theys, te Kimberley.

23.—Jacob de Klerk, te Prieska, Victoria West, boer.

23.—Gebroeders Benjamin, te Grahamstad.

23.—Daniel Jacobus Grundlingh, te Graaff-Reinet, landbouwer.

23.—William Gass Manson, op Riet Vlei, district Calvinia, winkelier en boer.

23.—Antonie Pieter Neveling, district Uitenhage.

23.—Jacobus Saaiman, district Ladismith.

23.—Hendrik Jacob Johannes Iselle, op Tuinfontein, Phillip's Town, boer.

23.—Gordon Frank Hope Johnstone, op Quartel Rivier, afdeeling Caledon, boer.

23.—John Sheath, te Prieska, Victoria West, metselaar.

23.—John Edward Friend, te Graaff-Reinet, juwelier

23.—Hans Jurgens Welgemoed, district Uitenhage.

23.—Jacob Beckbissinger, te Beaconsfield.

23.—Jurie Cornelis Gildenhuys, op Oudebosch, district Riversdale, boer.

23.—Leendert Johannes Haasbrock, sr., op Klipkuil, district Robertson, boer.

23.—August Sackman, te Riversdale, winkelier.

23.—Antonie Balthaser Melchior Gaspar Chiappini, te Zeepunt.

CORRESPONDENTIE

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN. INGEZONDEN STUKKEN KUNNEN NIET TERUGGEZISCHT WORDEN.—RED.]

VELDKORNETS EN VREDEREGTERS.

Groenberg, 15 April 1886.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Vergun mij nogmaals een plaatsje in uw geëerd blad om, naar aanleiding van de discussie op de Provinciale Vergadering van Bond en B. Vereeniging, een woordje over veldkornets en vrederegters te zeggen.

Ik stem volkomen in dat er bij het aanstellen van deze beambten meer op de wenschen van het publiek moet gelet worden, en dat zij meerdere regten dienen te krijgen, om kleine geschillen tusschen heeren en dienstboden uit te maken en diefstal tegen te gaan. Er is nog een andere reden waarom het wenschelijk is dat het publiek de veldkornets kiezen zou. Ongetwijfeld wordt er in deze sessie een wet ter bestrijding van Brandziekte gepasseerd, en mijns inziens kunnen er geen beter en goedkooper beambten aangesteld worden, om op de werking dier wetten te letten, dan zulke door het publiek selve gekozen veldkornets. De Regering kan door sulke aanstelling sommen gelds besparen. Wie toch is beter in staat om toe te zien dat de wet effekt heeft dan de veldkornet die midden onder de boeren woont, en hoeveel te meer vertrouwen zal men in zoo'n man hebben dien men self gekozen heeft. Doch dit in het voorbijgaan. Er zijn veldkornets, de goede uitgesloten, die of uit onkunde, of uit onverschilligheid, hoegenaamd geen belang in publieke zaken stellen. Ik zou er kunnen noemen die sich niet eens de moeite willen getroosten om groote grondeigenaars in hun buurt als stemgeregtigden geregistreerd te krijgen. Terwijl hottentots, koelies en kaffers zich bij de stembus doen gelden, moeten mannen van bezitting toekijken. Dat is geen toestand die langer gedoogd mag worden, en dat is een van de vruchten van magistrale aanstelling, waarin het publiek niet geraadpleegd wordt.

En wat meerder magt aan hen en vrederegters te verleenen aangaat, uit eigene ondervinding sal ik u een staaltje verhalen, om de noodzakelijkheid daarvan aan te toonen. Te Wellington, waaronder ik sorteer, hebben wij een periodiek hof. Eens per week, namelijk op Vrijdag, komt de Magistraat van de Paarl om zaken af te doen. Een paar jongens in mijn dienst komen op een Zaturdag op het dorp, drinken zich dronken, schoppen een standje op, en worden in de lock-up gebragt. Wat nu met hen aangevangen? Hen tot den volgenden Vrijdag bewaren gaat niet en kost te veel. Men heeft een middel. Maandag morgen worden zij op eigen borgtogt ontslagen om den volgenden Vrijdag te verschijnen. Of zij gek waren! Zij vertrekken naar een ander district en na verloop van een jaar komen zij weer in mijne dienst. Nu is de zaak vergeten en zij hebben intusschen in H.M. hotel een paar dagen vrij kost en logies gehad, om hun roes uit te slapen. Had nu de vrederegter magt gehad om hen op den Maandag te straffen zou dan zoo iets kunnen gebeuren? Meer is vooreerst niet noodig. Gij hebt ook in desen tijd geen plaats voor lange brieven.

Verblijve, enz.,

P. J. BOOYSEN.

PROTECTIE!

Paarl, 22 April 1886.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—In uw uitgave van heden zag ik tot mijne verbazing en innigen spijt, dat gij onder "'t een en ander" zegt, dat de zaak der Protectie in twee aparte debatten in de Wetgevende Vergadering besproken is, en geëindigd is met eene stemming die maakt dat zij dit jaar niet meer in beginsel door het huis kan worden behandeld.

Wij vragen: aan wie is het te wijten dat deze zoo gewenschte zaak verongelukt is? Wij antwoorden kort en zakelijk: aan onze vertegenwoordigers. Hebben de wijndistrikten, Stellenbosch, Paarl en Tulbagh geen protectie noodig? Laat de twee vertegenwoordigers van de Paarl antwoorden. Zij zullen u antwoorden wat of de laatste publieke vergadering van hunne kiezers aan de Paarl besproken en besloten heeft. Zij zullen het kunnen verklaren of ons distrikt nog zoo zeer in de goede dagen deelt dat men geen protectie behoeft. Het tegendeel is hun opgedragen om voor de goede zaken te sorgen en de wacht te houden. En waar zijn zij gewest bij de stemming? Ik zie geen Marais en geen Proctor bij de namen. Wie heeft nu de Paarl vertegenwoordigd? Of gaan persoonlijke belangen of bezigheden voor, wanneer zaken, sociale protectie, behandeld worden, voor die van een geheel distrikt? Of wegen persoonlijke principe zwaarder in het parlement dan die van het distrikt? Het heeft nooit beantwoord om mannen van bezigheid voor het publiek te gebruiken, maar vooral nu niet in zoo een drukken tijd, wanneer het volk, en vooral de boerenstand, in zijn ellende kan omkomen. Het wordt meer dan tijd voor de Paarl om naar twee boeren uit te zien.

Gaat de namen van de personen na die gestemd hebben, en gij zult zien dat de boeren bijna allen tegenover de Engelschen hebben gestaan. De drie groote wijndistricten hebben zes vertegenwoordigers; daaronder zijn twee boeren, en de eene, de heer De Vos, was daar en heeft zijne kiezers regt aangedaan. Waar waren de 5 anderen, en wat is hunne verontschuldiging? Alleen siekte is geldig en niets anders. Als men een zoo gewigtige zaak niet kan behartigen, dan moet men die niet op sich nemen. Wij gelooven gezien te hebben dat de heer Hofmeyr tegenwoordig was bij de discussie, en gezegd te hebben dat hij er niet voor zou stemmen.

Het is al meer bij vorige sittingen gebeurd, dat een groot gedeelte vertegenwoordigers niet bij de stemming tegenwoordig waren, om niet te laten weten waar zij stonden. Maar de kiezers zullen een einde maken aan sulke ongezonde beginsels. Wij willen in alle zaken die ons land, onze kas en onzen eigen zak aangaan, een stem hebben. Wij zullen in de toekomst er op letten, en houden onze vertegenwoordigers verantwoordelijk voor alles wat tot ondergang van ons district kan leiden, waar zij niet op hun post geweest zijn zonder wettige verhinderingen.

STEMGEREGTIGDE EN GEDRUKTE WIJNBOER.

P.S.—De *Patriot* en andere bladen gelieve over te nemen.

DE AFSCHAFFING VAN DEN ACCIJNS.

District Stellenbosch, 22 April 1886.

Aan den Redakteur.

Mijnheer,—Overal waar men komt wordt over het afschaffen van den accijns gesproken; de een weet er meer van te seggen dan de ander, en een iegelijk verbeeldt zich dat hij het grootste gelijk heeft in wat hij zegt, en ik geloof voorzeker dat wanneer men vraagt: Welke kans is er dat wijn en brandewijn zullen rijzen als de accijns afgenomen wordt? er dan duizenden van antwoorden gereed zullen zijn. Maar welke antwoord het regte sal wesen laat ik aan het vernuft dergenen die met de hand op het hart, vrijuit kunnen seggen: ik weet er *alles* van, en ik kan de toekomst helder insien; en indien men niet voorzigtiglijk handelt, kan men sich nog zeer gemakkelijk bedriegen, met al de wetenschap van de gansche wereld. Denk nu niet dat ik eenvan die ben die anderen willen leeren, neen, want ik ben nog maar betrekkelijk een jongeling en zeer onervaren, hoewel een sukkelende belastingbetaler en eigenaar van vastgoed. Als ik verkeerde gedachten uit, hoop ik om of door u of door iemand anders teregt geholpen te worden. De eenige weg dien ik kan sien als voordeelig om den wijnboer uit zijnen verdrukten staat te helpen, is, dat men den brandewijn die in de handen der boeren is accijnsvrij moet verklaren. Het sou ook billijk wezen, want toen de belasting in werking kwam heeft men hem niet vrij gelaten; en dan volgt nog dat er bepaald eene belofte, of wet, moet vastgesteld worden dat er voor een zeker aantal jaren geen accijnsbelasting weer mag opgelegd worden; en nog meer, het moet ook vastgesteld worden dat *als* er ooit weer een accijnsbelasting sal geproclameerd worden, de "stock" in handen dan sal vrijgelaten worden; zoo niet dan kan niemand koopen. Immers wij weten dat wij met eene zeer veranderlijke Regering te doen hebben, die wat zij van daag opbouwt morgen weder afbreekt; daarom moeten wij eene goede versekering hebben van wat zij beloven. Wanneer zij, volgens Upington, slechts alle drie jaren veranderen, sou er in iedere Wet niet bijna jaar voor jaar eene verandering gemaakt worden. In ons land hunkert men over het algemeen meer naar eene goed betalend eervol ambt, dan naar iets dat goed is voor ons land en volk. De een wil dit bewijzen en de andere dat seggen, als men slechts wil beloven om hen aan een goede post te helpen; maar wat heeft de ondervinding ons geleerd, en wat zien wij *nog* elken dag? Schande voor ons land en schande voor diegenen die alsoo handelen!

S EN B.

— In den Senaat te *Washington* is een wetsontwerp ingediend, waarbij verlangd wordt, dat het ter export bestemde vleesch aan een onderzoek onderworpen sal worden, dat de invoer van vervalschte levensmiddelen en dranken verboden en de president gemagtigd worde, om voor zoover bij overtuigd is, dat andere Staten aan Amerikaansche producten een exceptionele en onbillijke behandeling aandoen, den invoer uit die landen te verbieden. Met andere woorden represaille!

— Bij een landbouwer te *Oud Beijerland* is (aldus berigt het Haagsche *Dagbl.*) een *zonderling schaap* geboren. De voorste helft van het ligchaam is gewoon schaapachtig en met wol begroeid, maar de andere helft gelijkt op die van een varken, met varkenshaar en krulstaart. Niettegenstaande zijn dubbelen aard heeft het dier echter maar één oog, vierkant midden in den kop, en boven dat oog hangt een lel als die van een kalkoen; verder heeft deze cycloop varkensooren, terwijl het bovengedeelte van den kop plat is als een kinderschedel.

—"Een goed varken eet alles", zegt de *Slachterscourant*, en inderdaad vindt men in een varkensmaag soms dingen die selfs voor een varken niet te verteren zijn. Zoo vond een slager voor eenige dagen in de maag van een varken, behalve verschillende kleinigheden, als knoopen, centen, klosjes garen en een pop van zijn dochtertje, ook een kleinen veterband, waarnaar zijn vrouw reeds lang gezocht had. Het veterband bleek, toen het flink gewasschen was, niets geleden te hebben.

— Het aantal varkens in Amerika bedraagt ongeveer 50 millioen stuks. Het gewigt der jaarlijks geslagte varkens wordt op 500 mill p., de waarde op 408 mill. D. geschat. Het invoerverbod in Duitschland en Frankrijk heeft tengevolge gehad, dat sedert 1881 de uitvoer van varkensvleesch zeer verminderd is.

— Eene dame— zoo zegt het *Vaderland*—die in Amerika veel voor bevordering der horticultuur heeft gedaan, Mrs. Morgan, is te New York gestorven. Zij laat eene verzameling Orchideëen na, die £45,000 heeft gekost.

— Te Frankfort is (*N. R. C.*) eene zeer zeldsame regtzaak behandeld. Een ingezetene, Muller genaamd, algemeen bekend als gierigaard, had zijn land bezaaid met rogge. Daarop was zijn stadgenoot Richter 's nachts naar dat land gegaan en had met blaauw korenbloemzaad heel netjes het woord "vrek" er in gezaaid. Toen nu Muller later op een somerochtend naar zijn land was gekomen, had hij daar een aantal personen gevonden, die met blijkbaar welgevallen dat prachtige blaauwe woord stonden te bewonderen. Müller was woedend en stond verbluft; maar naauwelijks had zijne vrouw het vernomen, of zij liet door een photograaf eene afbeelding van het woord maken en zorgde dat haar man daarmede naar den regter ging. Dientengevolge is Richter thans, op grond eener aanranding van eer, tot veertien dagen gevangenisstraf veroordeeld.

— Curiosa uit veldwachters processen-verbaal. . . . "Wij vonden op den verdachte niets verdachts dan een stuk brood."

. . . "De door ons in beslag genomen kippen zijn het eigendom van de vrouw en van den man, zijnde twee jaar oud en van het laatste broedsel."

. . . "Wij stelden ons verdekt op op een brug om te zien, doch zagen niets." (*Paleis van Justitie.*)

— Op last van den Minister van Landbouw is Frankrijk sal een *Livre de la Police rurale* worden uitgegeven, waarin de wetten, welke den landbouw regelen, zullen opgenomen worden. Het werk is in tweëen verdeeld: *Police administrative* en *Police Judiciaire*. Het bevat in het geheel acht hoofdstukken: 1. natuurlijke ongevallen; openbare veiligheid; 3. openbare gezondheidstoestand; 4. politie-verordeningen op de [illegible]; 5. insekten, cryptogamen en andere voor [illegible] landbouw schadelijk planten; 6. verschillende [illegible]; 7. agenten met de landelijke politie belast en 8. landbouwregtbanken. Nog andere ontwerpen in dien geest zijn in studie.

Gedrukt en Uitgegeven door JAN H. HOFMEYR, handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & REGTER. Greutestraat, Kaapstad.